

[Bilgrav-Nielsen.]

berørt endnu i diskussionen, nemlig spørgsmålet om beklædningen. Det er min opfattelse, at vi nu er nået så langt med at stille soldaterne frit med hensyn til, hvilken påklædning de vil gå i uden for kasernen, den civile eller den militære, at vi måske er nået dertil, at vi kunne overveje at afskaffe udgangsuniformerne. Jeg forestiller mig naturligvis ikke, at livgarden skulle trække op i civil, men jeg forestiller mig, at de dele af forsvaret, som ikke har sådanne helt særlige opgaver, knap kan siges at have strengt behov for en udgangsuniform mere. Jeg vil gerne, at man vurderer dette spørgsmål ud fra tre synspunkter: ønsker den værnepligtige at bevare udgangsuniformen? Er der en social begrundelse for at bevare den? Er der en militær begrundelse for at bevare den? Hvis disse tre spørgsmål besvares benægtende, er jeg ikke i tvivl om, at vi alvorligt burde overveje at afskaffe udgangsuniformen. Jeg håber, det må indgå i de overvejelser, man gør sig i henseende til at nå videre med at give kontante ydelser i stedet for naturalydelser.

Kurt Brauer: Lad det være sagt straks: SFs opfattelse er og har altid været, at vi vil hjælpe mennesker i social nød. De mennesker, som socialdemokratiet vil hjælpe med sit forslag, har vi i SF en virkelig probat hjælpemekanisme for: afskaf militæret, så er vi ude over det problem. Den løsning har vi foreslået før, men tilhængerne taler endnu ikke så stort, at den efter min opfattelse rigtige metode kan tages i anvendelse.

Derfor kan det være fornuftigt at overveje, om der er noget at stille op for de mennesker, der rammes af tingets forkerte lovgivning. Vi kunne i SF meget vel tænke os, at der i den eksisterende lovgivning og i praksis var adskillige muligheder for forbedringer. Hr. Morten Lange har rejst spørgsmålet om de indkaldte værnepligtiges mulighed for at få fri til at passe et civil job. Svaret dengang var afvisende, men jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, om det er en idé, som hans parti kunne tænke sig at arbejde for. Alle militærvenner er vist enige om, at en god del af den nuværende tjenestetids længde begrundes med, hvad man kalder beredskabsmæssige

hensyn; det vil sige, at de værnepligtige skal være for hånden, hvis Ivan går i land ved Køge Bugt. Men man kan vel nok være for hånden, selv om man skulle befinde sig i arbejde på et undervisningsinstitut eller som håndværker på en nærliggende virksomhed. Så vidt jeg kan se, må militærvenner som socialdemokratiet og militærfjender som SF kunne mødes her i et fælles ønske om at højne produktiviteten her i landet.

Til socialdemokratiets konkrete forslag om at yde en egentlig soldaterløn kan jeg sige, at SF er imod en sådan ordning. Vi bringer folk i nød, det er oplagt, og disse mennesker må hjælpes, det er også oplagt. Men det er urimeligt som socialdemokratiet at søge at adskille den sociale nød, som opstår i forbindelse med værnepligten, fra andre former for social nød. Socialdemokratiet og tinget i almindelighed vil finde SF parat til at uddele hovedpinepiller til afhjælpning af de hovedpiner, som flertallet i denne sal påfører befolkningen; men vi så unægtelig helst, at man fjernede årsagen til hovedpinen. Hvis partierne her i salen derimod synes, at der er noget i vejen med vor sociale lovgivning, og at den ikke yder tilstrækkelig hjælp til de socialt ramte, er de i bedste enhed med SF, det skal slås fast her.

Der er et problem af særlig interesse for socialreform- og kommunalreforminteresserede, som jeg gerne vil rejse. Normalt bliver det aldrig helt tydeligt for befolkningen, hvilken forskelsbehandling ellers ensartede sager bliver udsat for i de forskellige kommuner, men netop når det drejer sig om værnepligtige, er vi i den situation, at de forskellige sager eller rettere sagt menneskene bag sagerne bliver bragt sammen og får lejlighed til at sammenligne resultaterne af deres henvendelser til hjemkommunerne. Her er virkelig en studiemark i praktiske virkninger af vore svingende og unøjagtige socialpolitiske bedømmelser.

Jeg har til slut det forslag, at det udvalg, som vel nu bliver nedsat, virkelig tager sig på at gå i marken. Jeg har selv aflagt et besøg ved Fynske Livregiment, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sende en hilsen og en tak til menige og befalingsmænd ved 1. kompagni, som havde ulejligheden ved mit besøg, og selvfølgelig også